

بررسی تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر قیمت سهام در ایران

آمنه قنبری^۱، عبدالحمید اشراق نیای جهرمی^۲

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی شریف؛ ameneh.ghanbari@gmail.com

^۲دانشیار دانشکده مهندسی صنایع، دانشگاه صنعتی شریف؛ eshragh@sharif.edu

چکیده

در این مطالعه تلاش شده است میزان تأثیر متغیرهای کلان اقتصادی در تعیین قیمت سهام در ایران بررسی شود. در این مطالعه از داده های سری زمانی فصلی قیمت سهام و هم چنین متغیرهای کلان اقتصادی شامل رشد شاخص قیمت مصرف کننده (تورم)، قیمت نفت خام ایران، نرخ ارز، قیمت طلا، نقدینگی، حجم پول برای مدت ۱۰ سال (۱۳۹۰-۱۳۸۱) استفاده شده است. داده ها از گزارش های فصلی و ماهانه موجود در سایت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایت سازمان بورس اوراق بهادار تهران استخراج شده است. در تحلیل داده های جمع آوری شده، آزمون ریشه واحد، مدل خود رگرسیون برداری، آزمون هم انباشتگی و مدل تصحیح خطای برداری استفاده شده است.

ضعف بسیاری از تحقیقات قبلی انجام شده روی این موضوع این است که علی رغم در نظر گرفتن حداکثر چهار متغیر، تأثیر بازگشتی میان متغیرها به طور کامل در نظر گرفته نشده است؛ در حالی که در این مطالعه، علاوه بر استفاده از تعداد بیشتری از متغیرهای کلان اقتصادی و نزدیکی بیشتر به واقعیت موجود، از مدل خودرگرسیون برداری برای در نظر گرفتن تأثیر میان متغیرها استفاده شده است. تخمین مدل به کمک نرم افزار اقتصادسنجی ای ویوز ۷ انجام شده است. در ادامه برای بررسی رابطه تعادلی در بلندمدت از مدل تصحیح خطای برداری استفاده شده است. نتایج نشان می دهد در بلند مدت، رابطه معنی داری بین شاخص کل قیمت سهام و متغیرهای کلان اقتصادی، وجود دارد. همچنین نتایج تجزیه واریانس نشان می دهد، منابع غالب تغییرات قیمت سهام، تا حد زیادی به ترتیب ناشی از نرخ ارز، قیمت نفت خام، قیمت طلا، حجم پول، رشد شاخص قیمت مصرف کننده و نقدینگی است.

کلمات کلیدی

قیمت سهام- متغیرهای کلان اقتصادی- مدل خودرگرسیون برداری- هم انباشتگی- مدل تصحیح خطای برداری- تجزیه واریانس- ایران

The Effect Of Macroeconomic Variables On Stock Prices In Iran

Ameneh Ghanbari, Abdolhamid Eshraghniae Jahromi

Sharif University of Technology

ABSTRACT

In this study it is attempted to investigate the impact of macroeconomic variables on the determination stock price in Iran. In this study it is used quarterly time series data of stock price and also macroeconomic variables including Growth of Consumer Price Index (Inflation), Iran Crude Oil Price, Exchange Rate, Gold Price, Liquidity and Money Supply for a period of 10 years (1381:1-1390:4). Data is obtained from monthly and quarterly reports, available on the website of the Central Bank of Iran and Tehran Stock Exchange Organization. In the analysis of the collected data, It is applied unit root tests, test for co integration, and utilize a Vector Auto Regressive model and Vector Error Correction model.

A shortcoming of many previous investigations in this subject which has been considered up to four variables, they did not completely account for the feedback effect among variables. While in addition to using more of macroeconomic variables and closer to reality in this study, it is used Vector Auto regressive model to consider the effects among the variables. The estimation of the model is carried out with Eviews 7.0 econometrics software. The results show that in the long term, there is significant relationship between stock price index and macroeconomic variables. Also variance decomposition result is the dominant sources of stock price changes, were largely due to exchange rates, oil prices, gold prices, money supply, consumer price index growth and liquidity.

Key Words: Stock Price- macroeconometric variables- Vector Auto Regressive model- co integration test- Vector error correction model- variance decomposition- Iran

[□] عبدالحمید اشراق نیای جهرمی، تهران- خیابان آزادی- دانشگاه صنعتی شریف - دانشکده مهندسی صنایع - تلفن: ۶۶۱۶۵۷۰۵- شماره: ۶۶۰۲۲۷۰۲